

ReviKo

Revizija i konsalting

Podgorica

**DOO LOKALNI JAVNI EMITER
RADIO BERANE, BERANE**

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH ISKAZA ZA 2014. GODINU**

ReviKo

Revizija i konsalting

Podgorica

Tel/fax 020 237 665

Mob.tel. 069 063 869

**DOO LOKALNI JAVNI EMITER
RADIO BERANE, BERANE**

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH ISKAZA ZA 2014. GODINU**

Sadržaj	Strana
Izvještaj revizora	2 - 5
Finansijski iskazi:	
Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha) za 2014. godinu	6
Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja) na dan 31.12.2014. godine	7
Iskaz o promjenama na kapitalu	8
Napomene uz finansijske iskaze	9 - 22

Podgorica, Moskovska 76
tel/fax + 382 20 237 665
mob. + 382 69 063 869

OSNIVAČU I SAVJETU DOO LOKALNI JAVNI EMITER RADIO BERANE, BERANE

Izvjestaj revizora

1. Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Doo Lokalni javni emiter Radio Berane, Berane (u daljem tekstu Radio) koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji (bilans stanja) na dan 31.12.2014. godine i odgovarajući iskaz o ukupnom rezultatu (bilans uspjeha) i iskaz o promjenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan, kao i značajne računovodstvene politike i napomene uz finansijske iskaze.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

2. Rukovodstvo Radija je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih iskaza, u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne i pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je da, na osnovu izvršene revizije, izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim iskazima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanja datim u finansijskim iskazima. Izbor postupaka zasnovan je na revizorskom prosuđivanju, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih i pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Društva. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena, izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju razumnu osnovu za izražavanje mišljenja.

Osnova za negativno mišljenje

4. Kao što je navedeno u Napomeni 4, prihodi od dotacija Opštine za 2014. godinu su iskazani u iznosu od 153.719 € na osnovu potraživanja od Opštine za obračunate bruto plate i doprinose na teret poslodavca. Budžetom Opštine za 2014. godinu dotacije Radiju su planirane u znosu od 100.000 €, a prenijeta sredstva po ovom osnovu u toku godine iznose 118.236 €.

Prema MRS 20 Državna davanja - prihodi od dotacija se priznaju u momentu kada su davanja izvršena, odnosno predstavljaju prihod obračunskog perioda u kome su uplate izvršene. U skladu sa navedenim načinom finansiranja, prihod Radija predstavljaju samo doznačena sredstva iz budžeta Opštine, odnosno 118.236 €. Iz navedenih razloga, prihodi u bilansu uspjeha za 2014. godinu više su iskazani za iznos od 35.483 €. Za isti iznos je manje iskazan gubitak tekuće godine.

5. Pojedine vrste troškova su knjižene na osnovu plaćenih iznosa (na osnovu izvoda banaka – advokatske usluge, usluge održavanja...) bez proratne dokumentacije (računi ili ugovori) koja bi služila kao dokaz da su usluge zaista izvršene i da se odnose na troškove Radija. Evidentiranjem troškova na taj način onemogućava se uvid u stvarne troškove, kao i uvid u eventualno neizmirene obaveze (Napomena 9).

6. Kao što je navedeno u Napomeni 11, potraživanja od opštine Berane su iskazana u ukupnom iznosu od 499.039 €. U toku revizije nezavisnom confirmacijom, Opština je potvrdila da nema neizmirenih obaveza prema Radiju.

Imajući u vidu da prema MRS 20 – Državna davanja, prihod od dotacija čine uplaćena sredstva u periodu u kom su izvršena, odnosno da se za buduća plaćanja ne mogu stvarati potraživanja, potraživanja od Opštine su u Bilansu stanja precijenjena za cjelokupan iznos. Istovremeno, za navedeni iznos manje je iskazan gubitak u bilansu stanja.

7. Na dan 31.12.2014. godine, izvršen je popis imovine (osnovnih sredstava) Radija. Popis je izvršen u naturalnim iznosima, po količini bez iskazivanja vrijednosti za svako sredstvo pojedinačno. Takođe u poslovnim knjigama ne postoji analitička evidencija osnovnih sredstava zbog čega za svako sredstvo pojedinačno ne postoji iskazana ispravka vrijednosti iz koje bi se moglo vidjeti u kojoj mjeri je neko sredstvo knjigovodstveno otpisano i da li podliježe daljem obračunu amortizacije. Obračun amortizacije se vrši kumulativno, na nabavnu vrijednost grupe osnovnih sredstava, a ne na osnovna sredstva pojedinačno, što utiče na realnost obračuna amortizacije i iskazane ispravke vrijednosti osnovnih sredstava.

Iz navedenih razloga nije moglo biti izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja po popisu sa knjigovodstvenim stanjem, utvrđivanje eventualnog manjka, viška ili rashoda kako je predviđeno Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem (Sl.list 34/09).

Uvidom u popisne liste nijesmo mogli utvrditi da li su popisana sredstva koja su nabavljena u toku godine. (Napomena 10).

8. Kao što je navedeno u Napomeni 5, obaveze prema JP Vodovod i kanalizacija u poslovnim knjigama na dan 31.12.2014. godine su iskazane u iznosu od 3.205 €. Međutim, po računu JP Vodovod i kanalizacija, ukupno neplaćeni dug iznosi 10.340 €, zbog čega su obaveza prema JP Vodovod i troškovi komunalnih usluga manje iskazani za iznos od 7.135 €. Za ovaj iznos je manje iskazan gubitak tekuće godine.

9. Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je radno mjesto - administrativni radnik koji je »ovlašćen da vrši poslove uplate i isplate u preduzeću i o tome vodi urednu evidenciju«. Uvidom u ugovor o radu sa zaposlenim na tom radnom mjestu nisu precizno definisani poslovi koje to lice obavlja, niti je zaposleni obavljao poslove blagajnika, iako za gotovinu i gotovinske ekvivalente treba da se vodi posebna analitička evidencija-dnevnik blagajne.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je gotovinu sa žiro računa podizao direktor Radija i da je isti trošenje pravdao računima koji uglavnom nijesu potpisani od strane ovlašćenog lica kako bi se moglo pratiti namjensko trošenje sredstava.

Po Statutu Radija niti po Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, blagajničko poslovanje nije u opisu poslova koje obavlja direktor.

Takođe, blagajnička dokumentacija (priznanice o uplati, čekovi o podizanju gotovine i računi po kojima su vršene isplate) je neuredna, hronološki nesređena, zbog čega su knjiženja u poslovnim knjigama neažurna. Priznanice o naplaćenim uslugama su proizvoljno numerisane, bez oznake serije kao i bez naziva društva koje ih je izdalo.

Imajući u vidu da Radio posluje sa gotovim novcem, neophodno je da, osim što ima sistematizovano radno mjesto lica koje je zaduženo za uplate i isplate i njihovu evidenciju, da stvarno zaduži određeno lice za obavljanje blagajničkog poslovanja, po osnovnim načelima računovodstva: urednosti i ažurnosti, što podrazumijeva da blagajnička dokumentacija bude uredno, hronološki numerisana, sa oznakom društva kome pripada (Radio), da računi po kojima se vrši isplata budu potpisani od lica u Radiju po čijem nalogu se vrši isplata sve u cilju realnog prikazivanja poslovnih promjena kao i kontrole tokova novca, odnosno:

“Za gotovinu i gotovinske ekvivalente se vodi posebna analitička evidencija-dnevnik blagajne. U dnevnik blagajne se unose poslovne promjene koje nastaju po osnovu gotovine. Dnevnik blagajne se zaključuje na kraju svakog dana i dostavlja računovodstvu najkasnije narednog dana. U dnevniku blagajne evidencija primanja i izdavanja vodi se na osnovu isprava koje prate prijem novca u blagajni i isprava na osnovu kojih se vrši isplata iz blagajne”.

Negativno mišljenje

10. Zbog efekata koje na finansijske iskaze mogu imati pitanja navedena u tačkama 4 do 9, prema našem mišljenju, finansijski iskazi ne prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima finansijsko stanje doo Lokalni javni emiter Radio Berane, Berane na dan 31.decembar 2014. godine, kao i rezultate poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

Ne kvalifikujući naše mišljenje skrećemo pažnju na sledeće:

11. Savjet Radio Berana je 7.12.2011. godine donio Rješenje o imenovanju direktora Radija tako što je dotadašnjeg urednika, imenovao za direktora na period od četiri godine, shodno čl. 35 Odluke o osnivanju i čl. 43 Statuta Radija.

Na osnovu Rješenja o imenovanju a prema odredbama čl. 29 Zakona o radu Savjet Radija je trebalo da zaključi Ugovor o radu direktora.

Postupajući suprotno navedenom Zakonu, Predsjednik Savjeta Radija je 15.03.2012. godine sa direktorom zaključio Ugovor o radu na neodređeno vrijeme na radno mjesto novinara.

Bez obzira na pomenuti ugovor o radu, imenovni je stvarno obavljao poslove direktora po Rješenju o imenovanju što smo utvrdili iz cjelokupne poslovne dokumentacije uključujući i obračun zarada.

12. Zarada za direktora obračunavana je primjenom koeficijenta 9,5, za urednika Radija primjenom koeficijenta 8 i urednika u redakciji primjenom koeficijenta 7. Međutim, sa licima koja su obavljala navedene poslove zaključeni su ugovori o radu za radno mjesto novinara sa koeficejentom 5,75.

U toku revizije nam nije stavljena na uvid odluka Savjeta o određivanju koeficijenta za obračun zarada za sva pomenuta radna mjesta, kao ni Aneks ugovora o radu po kome su urednik Radija i urednik redakcije raspoređeni na ta radna mjesta.

Radio nije postupio po članu 40 Zakona o radu, po kome je poslodavac dužan da sa zaposlenim zaključi Aneks ugovora o radu u slučajevima izmjene ugovorenih uslova rada kao što su raspoređivanje na drugo radno mjesto ili utvrđivanje zarade.

Takođe, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2011. godine nijesu propisani koeficijenti za obračun zarada zaposlenih.

13. U Radiju su neke isplate izvršene na osnovu Odluka direktora, kao što je isplata na tekuće račune direktora i urednika Radija na ime telefonskih troškova po 70,00 € za direktora, odnosno 50,00 € za urednika Radija. Niti Statutom niti nekim drugim normativnim aktom direktor nije ovlašćen da donosi takve odluke. Neophodno je da Savjet kroz izmjenu statuta propiše iznos do kojeg direktor može samostalno da raspolaže novčanim sredstvima Radija.

14. Putne naloge za direktora je, kao nalogodavac, potpisivao direktor. Međutim, za službena putovanja direktora, putne naloge u ime nalogodavca treba da potpisuje ovlašćeno lice iz Savjeta Radija, što se mora normativno regulisati. Takođe, putni nalozi treba da budu uredno popunjeni sa navedenom svrhom putovanja.

15. Po unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2011. godine, Radio ima 6 vrsta poslova i 16 sistematizovanih radnih mjesta.

Međutim, u Radiju je u 2014. godini bilo četiri (4) zaposlena više (25%) nego što je predviđeno sistematizacijom. Imajući u vidu visinu srdstva koja su budžetom Opštine opredijeljena za funkcionisanje Radija, rukovodstvo (Savjet i direktor) moraju usklađivati troškove zaposlenih sa raspoloživim sredstvima. Troškovi bruto zarada uključujući i doprinose na teret poslodavca u 2014. godini iznosili su 153.880 € dok su dotacije Opštine bile 118.236 €.

16. Iz izdatih faktura smo utvrdili da iste nisu numerisane rastućim numeričkim nizom, što bi omogućilo kontrolu potpunosti evidencija, odnosno da su sve izdate fakture zaista i prikazane u knjigama.

Fakture su numerisane proizvoljno, tako da se isti brojevi ponavljaju više puta.

Pored načina numerisanja faktura, u Radiju ne postoji knjiga izlaznih faktura koja, takođe omogućava kontrolu sveobuhvatnosti i potpunosti ispostavljenih faktura na osnovu kojih se evidentira prihod od obavljanja sopstvene djelatnosti.

Normativnim aktom treba propisati proceduru izdavanja, numerisanja, evidentiranja i naplate izdatih faktura.

17. Nakon korekcija bilansnih pozicija koje potrebno izvršiti, usklađivanjem potraživanja, obaveza, prihoda, rashoda i gubitka, finansijska pozicija Radija biće jako nepovoljna, jer će zbog uvećanog gubitka kapital Radija biti negativan za iznos od oko 530.000 €, što znači da su obaveze za taj iznos veće od imovine Radija. Bez znatne finansijske podrške osnivača, Radio neće moći normalano da obavlja funkciju za koju je osnovan.

18. U Radiju nije vršena revizija finansijskih iskaza za period od 2007. godine iako po Statutu postoji obaveza vršenja godišnje revizije.

Podgorica, 23.12.2015. godine

Keković Dragiša, ovlašćeni revizor

DOO LOKALNI JAVNI EMITER RADIO BERANE, BERANE
FINANSIJSKI ISKAZI ZA 2014. GODINU

Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)

	Napomena	2014.	(u Eur) 2013.
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje	3.1,14	9.384	12.445
Ostali poslovni prihodi	3.1,14	153.719	155.016
		163.103	167.461
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodane robe		-	-
Troškovi materijala	3.2,5	5.743	7.813
Troškovi zarada	3.4,6	153.880	154.208
Troškovi amortizacije	3.7,7	4.236	14.657
Ostali poslovni rashodi	3.2,8	14.355	15.254
		178.214	191.932
Poslovni rezultat		(15.111)	(24.471)
Finansijski prihodi	-	-	-
Finansijski rashodi	-	-	-
Ostali prihodi	-	-	-
Ostali rashodi	-	-	-
Poreski rashod perioda	-	-	-
Tekući porez na dobit	-	-	-
Odloženi poreski rashodi perioda	-	-	-
Neto rezultat - gubitak		(15.111)	(24.471)

Berane, 31.03.2015. godine

Doo Lokalni javni emiter Radio Berane, Berane

Milan Ščekić, direktor

Iskaz o finansijskoj poziciji / Bilans stanja

	Napomena	2014.	(u Eur) 2013.
Aktiva			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja		-	-
Nekretnine postrojenja i oprema	3.6,9	13.378	208.906
Investicione nekretnine		-	-
Dugoročni finansijski plasmani	-	-	-
		13.378	208.906
Obrtna sredstva			
Zalihe	-	-	-
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina			
Potraživanja	3.9,10	506.775	469.410
Kratkoročni finansijski plasmani	-	-	-
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.9,11	913	2.445
Porez na dodatu vrijednost i AVR	-	-	-
		507.688	471.855
Ukupna aktiva		521.066	680.761
Pasiva			
Kapital			
Državni kapital		51.074	242.664
Gubitak		(75.676)	(60.566)
Ukupni kapital-neto		(24.602)	182.098
Dugoročna rezervisanja i dugoročne obav.			
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	-	-	-
Ostale dugoročne obaveze	-	-	-
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	3.10,12	85.861	96.000
Ostale kratkoročne obaveze i PVR			
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	13	459.807	402.663
Obaveze po osnovu poreza na dobit		-	-
		545.668	498.663
Ukupna pasiva		521.066	680.761

Berane, 31.03.2015. godine

Doo Lokalni javni emiter Radio Berane, Berane

Milan Šćekić, direktor

Izveštaj o promjenama na kapitalu

	Osnovni kapital	Gubitak	(u Eur) Ukupno
Opis promjene			
Stanje 1. 01. 2013. godine	242.664	(36.095)	206.569
Gubitak tekuće godine	-	(24.471)	(24.471)
Stanje 31. decembra 2013.	242.664	(60.566)	182.098
Stanje 1. 01. 2014. godine	242.664	(60.566)	182.098
Gubitak tekuće godine	-	(15.111)	(15.111)
Isknjižavanje poslovnog prostora	(191.590)	-	(191.590)
Stanje 31. decembra 2014.	51.074	(75.676)	(24.602)

Berane, 31.03.2015. godine

Doo Lokalni javni emiter Radio Berane, Berane

Milan Ščekić, direktor

1. Djelatnost i osnivanje

“Lokalni javni emiter Radio Berane” doo, Berane postoji od 11. decembra 1992. godine. Donošenjem Zakona o unaprjeđenju poslovnog ambijenta ("Sl.list Crne Gore" br. 40/10 od 22.07.2010. godine) prestao je da važi Zakon o javnim preduzećima, a javna preduzeća su dužna da se reorganizuju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima. Skupština opštine Berane je na sjednici održanoj 26 i 27. aprila 2011. godine donijela Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću “Lokalni javni emiter Radio Berane”, Berane, za proizvodnju i emitovanje radijskog programa, reorganizacijom Javnog preduzeća Radio-difuzni servis radio Berane. U skladu sa Zakonom o privrednim društvima Društvo je upisano u Centralnom registru privrednih subjekata 14.03.2012. godine, pod registarskim brojem 5-0628553/01, kao jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću.

Matični broj Društva, odnosno poreski identifikacioni broj (PIB) je 02876868.

“Lokalni javni emiter Radio Berane” doo, Berane (u daljem tekstu Radio Berane) obavlja djelatnost lokalnog javnog emitera u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima, Odlukom o osnivanju i Statutom.

Osnovna djelatnost Radija je pružanje AVM usluga pod uređivačkom odgovornošću - proizvodnja i emitovanje radijskog programa sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječjim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima od interesa za građane i druge subjekte u opštini Berane. Osnovna djelatnost Radio Berane ostvaruje se emitovanjem jednog radijskog programa, posredstvom samostalne FM mreže na području opštine Berane.

Djelatnost Radija je od javnog interesa.

Radio Berane stiče sredstva:

- iz budžeta opštine Berane za obavljanje osnovne djelatnosti;
- iz Budžeta opštine Berane na osnovu zaključenog ugovora za sufinansiranje dijela programskih sadržaja;
- proizvodnjom i emitovanjem reklamnih sadržaja;
- proizvodnjom i prodajom audiovizuelnih djela i nosača zvuka, koji su u interesu javnosti;
- iz sponzorstva programskih sadržaja;
- organizovanjem koncerata i drugih priredbi;
- iz drugih izvora u skladu sa Zakonom.

Organi Društva su: Savjet i Direktor.

Savjet Radio Berana ima 5 članova koje imenuje i razrješava Skupština opštine Berane. Članovi savjeta ne predstavljaju ovlašćene subjekte koji su ih predložili u članstvo u Savjetu, već svoju dužnost obavljaju samostalno, nezavisno i po sopstvenom znanju i savjesti, u skladu sa Zakonom i Statutom.

Direktora imenuje Savjet na osnovu javnog konkursa. Mandat direktora traje četiri godine.

Sjedište Društva je u Beranama, ulica Mojsije Zečevića br. 8

2. Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

2.1 Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Radio vodi računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore ("Sl.list CG", br.69/2005, 80/2008 i 32/2011), odnosno na osnovu Uredbi o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda ("Sl.list RCG", br.69/2002), po kojima se od 1.01.2003. godine u Crnoj Gori primjenjuju svi Međunarodni računovodstveni standardi ("MRS"). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja ("MSFI") primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu istorijskog troška, odnosno nabavne vrijednosti i cijene koštanja.

Finansijski iskazi su prikazani u EUR.

2.2 Koncept nastavka poslovanja

Sastavljanje finansijskih iskaz je izvršeno u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, što podrazumijeva da će Radio nastaviti svoju djelatnost i u budućnosti

2.3. Obaveza vršenja revizije finansijskih iskaza

Prema članu 29 Statuta Radija, predviđeno je da Savjet bira ovlašćenog revizora godišnjeg obračuna kao i da usvaja izvještaj revizora, što znači da je Radio u obavezi da vrši reviziju finansijskih iskaza za svaku poslovnu godinu.

Poslednji period za koji je vršena revizija je bila 2006. godina. Od tog perioda nije vršena revizija finansijskih iskaza.

3. Osnovne računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja finansijskih iskaza za 2014. godinu su sledeće:

3.1. Prihodi

Osnovni izvor prihoda Radija su dotacije iz budžeta opštine Berane (državna davanja).

Radio ostvaruje i prihode iz sopstvene djelatnosti, emitovanjem reklamnih poruka i ostalih usluga.

Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja se vrši u skladu sa MRS 20 – Državna davanja, po kome se državno davanje priznaje i evidentira kao prihod u toku obračunskog perioda i sučeljava sa povezanim rashodima, odnosno sa rashodima koji treba da budu nadoknađeni iz tih prihoda.

Ukoliko je državno davanje primljeno u obračunskom periodu u kom su nastali i rashodi čijem pokriću je to davanje namijenjeno, državno davanje se evidentira u tom obračunskom periodu.

Državna davanja koja su primljena za pokriće rashoda ili gubitaka koji su već nastali, priznaju se kao prihod u periodu u kome su državna davanja primljena.

Državna davanja koja su primljena u vidu novčanih sredstava za pokriće rashoda koji će tek nastati u narednom periodu evidentiraju se kao odloženi prihod (pasivna vremenska razgraničenja).

U skladu sa propisima prihodi od izvršenih usluga iskazani su po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za eventualno date popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihod se priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda i mogućnosti povraćaja po osnovu reklamacije.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Gotovinske naplate od kupaca zaprimljene u blagajnu se ne uplaćuju redovno ne žiro račun, već se koriste za gotovinske isplate materijalnih troškova.

3.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Radija. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda).

Rashodi se priznaju u obračunskom periodu i onda kada je nastala obaveza a nema uslova da se priznaju kao bilansna pozicija imovine.

3.3. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode od kamata po osnovu potraživanja i plasmana kao i rashode kamata. Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama.

3.4. Naknade zaposlenima

Obaveze za penzije

U skladu sa propisima Crne Gore, Društvo je u obavezi da obustavi i uplati, u ime zaposlenih, doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose od bruto plata zaposlenih kao i doprinose na teret poslodavca u iznosima obračunatim po propisanim stopama. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Nakon izvršenih uplata doprinosa, Društvo nema daljih zakonskih obaveza u pogledu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko Fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koji su se penzionisali.

3.5. Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit obračunava se i plaća u skladu sa propisima Crne Gore o oporezivanju po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u Bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (čl. 8 i 9 za usklađivanje prihoda i čl. 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Zakon o porezu na dobit Crne Gore ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnov za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za smanjenje oporezive dobiti iza buduće obračunske periode, ali ne duže od pet godina.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Porezi i doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju po raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su iskazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda.

3.6. Nekretnine i oprema

Kao nekretnine i oprema priznaju se sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine i oprema se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenu za akumuliranu ispravku vrijednosti.

Nabavke osnovnih sredstava evidentiraju se po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost nabavljenih sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo samo kada postoji vjerovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano izmjeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha perioda u kome su nastali.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se naknađuje na teret ostalih rashoda.

3.7. Amortizacija

Amortizacija osnovnih sredstava se obračunava po proporcionalnoj metodi primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljena osnovna sredstva, odnosno obračunom na vrijednost osnovnih sredstava, utvrđenu krajem prethodne godine, za postojeća osnovna sredstva.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe pojedinih grupa osnovnih sredstava, koji je služio za obračun amortizacije i primijenjene stope su sledeće:

Grupa osnovnih sredstava	Procijenjeni korisni vijek (godina)	Stopa amortizacije (%)
Studijska oprema	3,33	30
Antenski sistem	5	20
Emisiona oprema	4	25
Namještaj	6,66	15

U skladu sa članom 13. stav 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl.list RCG br.40/20) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a za sva ostala osnovna sredstva primjenom degresivnog metoda.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se iskazuju po nominalnoj vrijednosti. Gotovinu čine gotovina u blagajni, novčana sredstva na računu, depoziti kod banaka i ostali visoko likvidni plasmani čiji je rok dospijeaća do tri mjeseca.

U skladu sa Zakonom o sprječavanju nelegalnog poslovanaja, pravno lice je dužno da otvori račun kod poslovne banke, vodi sredstva na tom računu i vrši transfere sredstava preko tog računa.

Pravno lice može, u toku dana, koristiti gotov novac za plaćanje roba i usluga, s tim da, na kraju radnog dana, u blagajni može držati gotov novac do iznosa blagajničkog maksimuma.

Visinu blagajničkog maksimuma određuje pravno lice posebnim aktom a najviše do iznosa predviđenih navedenim Zakonom, odnosno za mala pravna lica do 2.000 €.

Radio je odredio visinu blagajničkog maksimuma u iznosu od 1.000 €.

3.9. Potraživanja po osnovu prodaje (izvršene usluge)

Potraživanja za izvršene usluge iskazuju se po fakturiranoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti potraživanja.

Ispavka vrijednosti se iskazuje kada postoji objektivni dokaz da Društvo neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova prodaje. Značajne finansijske teškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju, propust ili kašnjenje u plaćanju duže od ugovorenog roka, odnosno dana dospjeca, smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja.

Iznos troška po osnovu ispravke vrijednosti se priznaje u bilansu uspjeha u okviru ostalih rashoda. Naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo ispravljeno ili otpisano priznaje se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda.

3.10. Kratkoročne obaveze

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana činidbe, odnosno od datuma godišnjeg bilansa.

Društvo vrši isknjižavanje obaveza kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenijeta na drugoga.

4. Prihodi

	(u Eur)	
	2014.	2013.
Poslovni prihodi		
Prihodi od usluga	9.384	12.446
Ostali poslovni prihodi – Dotacije Opštine	153.719	155.015
	163.103	167.461

Dotacije iz opštinskog budžeta se uplaćuju u skladu sa Ugovorom o sufinansiranju programskih sadržaja zaključenim između Opštine i Radija.

Dotacije Radiju se planiraju Budžetom opštine na godišnjem nivou. Ukoliko se planirana sredstva ne uplate u toku kalendarske godine, ista se evidentiraju kao obaveza budžeta i isplaćuju se u narednoj godini.

Kako se po MRS 20 - Državna davanja, prihodi od dotacija priznaju u obračunskom periodu u kome su uplate izvršene, to prihod Radija predstavljaju samo doznačena sredstva iz budžeta Opštine.

Budžetom Opštine za 2014. godinu dotacije Radiju su planirane u znosu od 100.000 € dok doznačena sredstava iznose 118.236 € što istovremeno predstavlja prihod.

Međutim, u poslovnim knjigama Radija, prihodi od Opštine su iskazani u iznosu od 153.719 € na taj način što su prema Opštini iskazana potraživanja za obračunate bruto zarade i doprinose na teret poslodavca.

Iz navedenih razloga prihodi od dotacija Opštine iskazani su više za 35.483 € od stvarno ostvarenih prihoda (118.236 €).

Prihodi od usluga u iznosu od 9.384 € se odnose na fakturisane usluge iz djelatnosti Radija raznim pravnim licima.

Iz izdatih faktura smo utvrdili da iste nisu numerisane rastućim numeričkim nizom, što bi omogućilo kontrolu potpunosti evidencija, odnosno da su sve izdate fakture zaista i prikazane u knjigama.

Fakture su numerisane proizvoljno, tako da se isti brojevi ponavljaju više puta. (Brojem 1 numerisana je faktura od 27.05.2014. godine, iako je u prethodnim mjesecima vršeno fakturisanje).

Pored načina numerisanja faktura, nije nam stavljena na uvid knjiga izlaznih faktura koja, takođe omogućava kontrolu sveobuhvatnosti i potpunosti ispostavljenih faktura na osnovu kojih se evidentira prihod od obavljanja sopstvene djelatnosti.

Normativnim aktom treba propisati proceduru izdavanja, numerisanja, evidentiranja i naplate izdatih faktura.

5. Troškovi materijala, goriva i energije

	(u Eur)	
	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Troškovi električne energije	1.106	3.161
Troškovi goriva	447	565
Troškovi telefona	2.839	2.466
Troškovi kancelarijskog materijala	326	264
Troškovi režijsko materijala	-	361
Troškovi komunalnih usluga	1.025	997
	<u>5.743</u>	<u>7.813</u>

Troškovi električne energije su evidentirani na osnovu računa o potrošnji električne energije. Na kraju 2014. godine, dug prema OJ Snabdijevanje Berane na osnovu računa iznosi 2.406 €, odnosno više za 1.715 € u odnosu na obavezu koja je iskazana u poslovnim knjigama. Za navedeni iznos manje su iskazane obaveze u Bilansu stanja i troškovi u Bilansu upjeha.

Troškovi goriva su evidentirani na osnovu gotovinskih računa o nabavci. Nabavka goriva je uglavnom vezana za službena putovanja, po putnim nalogima.

U ukupnim troškovima za telefonske usluge iznos od 1.090 € predstavlja troškove telefona za direktora i urednika Radija, kojima su vršene uplate mjesečno na tekući račun (u manjem obimu gotovinski) u iznosu od 70 € za direktora i 50 € za urednika. Nije nam stavljena na uvid Odluka na osnovu koje su vršene isplate po ovom osnovu.

Statutom Radija ili bilo kojim drugim aktom nije definisano da li i do kog iznosa direktor može raspolagati sredstvima Radija, odnosno da li sve odluke kojima se stvaraju novčane obaveze donosi Savjet Radija.

Preostali iznos od 1.749 € predstavlja troškove telefona koji su evidentirani na osnovu računa Cnogorskog Telekomu iMtel-a.

Troškovi kancelarijskog materijala se odnose na zamjenu tonera i nabavku papira, registratora, spajalica i ostalog kancelarijsko materijala. Na računima postoji potpis zaposlenog u Radiju da je materijal zaista zaprimljen.

Troškovi komunalnih usluga se odnose na račune JP Komunalno Berane i JP Vodovod i kanalizaciju.

6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostala lična primanja

	(u Eur)	
	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Troškovi neto zarada	92.843	92.124
Troškovi poreza	12.741	12.648
Troškovi doprinosa i prirez	48.296	49.436
	<u>153.880</u>	<u>154.208</u>

Na kraju godine, zaposlenih je bilo 20.

6.1 Savjet Radio Berana je 7.12.2011. godine donio Rješenje o imenovanju direktora Radio Berana tako što je dotadašnjeg urednika Radija imenovao za direktora na period od četiri godine, shodno čl. 35 Odluke o osnivanju i čl. 43 Statuta Radija.

Na osnovu ovog Rješenja, Savjet Radija je trebalo da zaključi Ugovor o radu direktora, shodno odredbama čl. 29 Zakona o radu.

Postupajući suprotno navedenom Zakonu, Predsjednik Savjeta Radija je 15.03.2012. godine sa direktorom zaključio Ugovor o radu na neodređeno vrijeme na radno mjesto novinara.

Bez obzira na pomenuti ugovor o radu, imenovni je stvarno obavljao poslove direktora po Rješenju o imenovanju što smo utvrdili iz cjelokupne poslovne dokumentacije uključujući i obračun zarada.

6.2 Uvidom u obračune zarade za 2014. godinu utvrdili smo da su prilikom obračuna zarada za sve zaposlene primjenjivani koeficijenti iz Ugovora o radu, izuzev za radna mjesta direktor, urednik i urednik redakcije.

Zarada za direktora obračunavana je primjenom koeficijenta 9,5, za urednika Radija primjenom koeficijenta 8 (od Aprila 2014. Koeficijent je 7,5) i urednika u redakciji primjenom koeficijenta 7. (od Aprila 2014. Koeficijent je 7,5). Međutim, sa licima koja su obavljala navedene poslove zaključeni su ugovori o radu za radno mjesto novinara sa koeficijentom 5,75.

U toku revizije nam nije stavljena na uvid odluka Savjeta o određivanju koeficijenta za obračun zarada za sva pomenuta radna mjesta, kao ni Aneks ugovora o radu po kome su urednik Radija i urednik redakcije raspoređeni na ta radna mjesta.

Međutim, prema članu 40 Zakona o radu, poslodavac je dužan da sa zaposlenim zaključi Aneks ugovora o radu u slučajevima izmjene ugovorenih uslova rada kao što su raspoređivanje na drugo radno mjesto ili utvrđivanje zarade.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2011. godine nijesu propisani koeficijenti za obračun zarada zaposlenih.

6.3 Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji je usvojen 31.12.2011.godine sistematizovano je sledećih 6 vrsta radnih mjesta i 16 izvršilaca:

	Sistematizovano	Popunjeno
- Direktor	1	1
-Urednik Radija	1	1
-Urednik Redakcije	1	1
-Novinar	5	7
-Realizator programa	3	3
-Marketing	5	7

Prema tome na dan 31.12.2014. godine Radio je imao 4 zaposlena više od broja zaposlenih predviđenih sistematizacijom radnih mjesta.

7. Troškovi amortizacije

	(u Eur)	
	2014.	2013.
Troškovi amortizacije nekretnine (poslovna zgrada)	-	10.084
Troškovi amortizacije opreme	4.236	4.573
	4.236	14.657

Troškovi amortizacije za 2014. godinu iznose obračunati za opremu u upotrebi u iznosu od 4.236 €.

8. Ostali poslovni rashodi

	(u Eur)	
	2014	2013
Troškovi – naknade članovima Savjeta	-	1.080
Troškovi dnevnica i prenoćišta	2.642	3.580
Troškovi nagrada	1.605	810
Troškovi honorara	-	290
Troškovi advokata	936	1.132
Novogodišnji pokloni za djecu zaposlenih	210	420
Pokloni i 8.Mart	420	-
Pomoći radnicima	630	1.300
Troškovi interneta	155	424
Troškovi reprezentacije	1.047	641
Troškovi transportnih usluga	43	80
Troškovi usluga održavanja	3.522	1.984
Troškovi reklame, propagande i sajmovia	704	910
Troškovi osiguranja	231	582
Troškovi platnog prometa	518	373
Troškovi finansijskih usluga	1.632	1.633
Troškovi ptt usluga i ostali troškovi / taksa	60	15
	14.355	15.254

Radio ima 5 članova Savjeta čija je nadoknada za rad predviđena u visini od 18 €, po sjednici, odnosno mjesečno, shodno člnu 31 Statuta Radija.

Troškovi na ime nakande članovima Savjeta nisu iskazani iako članovi Savjeta imaju pravo na naknadu po pomenutom članu Statuta. Troškovi i obaveze Radija su po tom osnovu iskazani manje za 1.080 €.

U okviru troškova dnevnica najveći dio (2.102 €) se odnosi na isplatu prazničnih dnevnica, odnosno zarade u vrijeme državnih praznika.

Imajući u vidu da se radi o zaradi zaposlenih u vrijeme praznika, a ne o dnevnicama za službena putovanja, navedene izdatke je trebalo evidentirati kao zaradu i obračunati pripadajuće poreze i doprinose.

Znatno manji dio dnevnica (540 €) se odnosi na dnevnicu za službena putovanja.

Normativno treba regulisati da putne naloge za službena putovanja direktora, u ime nalogodavca potpisuje ovlašćeno lice iz Savjeta.

Takođe, u putnim nalozima treba navesti svrhu putovanja i uredno ih popuniti, sa svim neophodnim podacima o vremenu obavljenog službenog putovanja.

Troškovi nagrada se odnose na sledeće isplate, po Odluci direktora za rad u vrijeme lokalnih izbora ili kao nagrada za odgovoran rad:

	<u>u Eur</u>
Mirka Dević	400
Dragan Pešović	90
Sonja Savić	200
Vujica Jokić	25
Branka Božović	165
Tatjana Jovančević	45
Ljiljana Vasović	200
Snežana Milić	30
Aleksandra Vešović	80
Tamara Babović	120
Djukić Olja	45
Tufik Softić	30
Željko Bojičić	25
Milan Šćekić	150
	<u>1.605</u>

Imajući u vidu da se radi o redovnoj zaradi, na navedene iznose je trebalo obračunati porez i doprinose na lična primanja, nezavisno od visine pojedinačnih iznosa.

Troškovi advokata ukupno iznose 936 € i odnose se na isplate advokatskoj kancelariji Stojanović u iznosu od 225 €, dok razliku od 711 € čine prinudne naplate. Advokatski troškovi su evidentirani na osnovu izvršenih isplata umjesto na osnovu ugovora ili računa iz kojih se bi se jasno moglo sagledati po kom osnovu su isplate izvršene, za koje sudske procese, kao i da li su obaveze prema advokatskoj kancelariji u cjelini izmirene.

Takođe, za troškove prinudne naplate ne postoje podaci po kom osnovu su izvršene.

Troškovi interneta od 155 € se odnose na račune od AdriaHost doo, iz Beograda na ime troškova telekomunikacija, teleksa, telegrama, kablovskog i satelitskog prenosa.

Troškovi reprezentacije od 1.047 € se uglavnom odnose na nabavku sokova, kisjele vode, kafe, hrane kao i u manjoj mjeri na račune za ishranu na službenom putu (76 €).

Troškovi usluga održavanja najvećim dijelom se odnose na isplate od po 100 € na ime Raković Rajke. Navedeni troškovi su evidentirani na osnovu uplata umjesto na osnovu ugovora ili računa kako bi se moglo sagledati o kojim uslugama se radi i koliki je ugovoreni iznos, odnosno da li su obaveze po ovom osnovu u cjelini izmirene.

Pored ovih, kao troškovi održavanja su evidentirane i fakture za održavanje računara i dopunu tonera.

Kao troškovi održavanja iskazan je i iznod od 1.080 € (540 € x 2) od firme AVL Pro centar iz Beograda na ime popravke modula. Navedeni trošak je iskazan dva puta, jednom po profakturi i jednom po fakturi, zbog čega su ovi troškovi više iskazani za 540 €. Plaćanje prema dobavljaču je izvršeno samo u iznosu od 540 €.

Iako računi za nabavke glase na Radio u većini slučajeva nisu potpisani od strane zaposlenog lica u Radiju, kao potvrda da su usluge stvarno izvršene ili roba zaista isporučena.

Reklamni materijal je nabavljen u vrijednosti od 704,50 € (rokovnici, poslovnih kalendari, olovke, upaljači).

Troškovi osiguranja su evidentirani na osnovu uplata (pojedinačne uplate po 21 €) Uniqua osiguranju. Troškove treba evidentirati na osnovu faktura ili ugovora, iz kojih se može vidjeti obaveza za plaćanje kao i to da li se premije osiguranja zaista odnose na Radio.

Finansijske usluge se u cjelini odnose na plaćene usluge računovodstva, u mjesečnom iznosu od 136 €.

9. Oprema

	(u Eur)			
	Građevinski objekti	Emisiona studijska oprema	Ostala oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje 1.01. 2014. godine	212.288	23.469	5.018	240.775
Nabavke u toku godine	-	67	231	298
Isknjižavanje	(212.288)	-	-	(212.288)
Stanje 31.12. 2014. godine	-	23.536	5.249	28.785
Ispravka vrijednosti osnovnih sredstava				
Stanje 1.01. 2014. godine	20.698	9.787	1.384	31.869
Amortizacija za 2014. godinu	-	2.659	1.577	4.236
Isknjižavanje	(20.698)	-	-	(20.698)
Stanje 31.12.2014. godine	-	12.446	2.961	15.407
Sadašnja vrijednost osnovnih Sredstava 31.12.2014. godine	-	11.090	2.288	13.378
Sadašnja vrijednost osnovnih Sredstava 31.12 2013. godine	191.590	13.682	3.636	208.906

Imajući u vidu da poslovna zgrada nije u vlasništvu Radija, izvršeno je isknjižavanje iz poslovnih knjiga, kako nabavne tako i ispravke vrijednosti

U toku godine, kao nabavaka opreme evidentirani su sledeći iznosi:

- Diktafon 67 €;
 - Polica 40 €
 - Komoda 68 €
 - Sitan inventar 55 €
 - Usisivač 68 €
- 298 €

Iznos od 55 € za nabavka sitnog inventara je trebalo evidentirati kao trošak, umjesto na računu osnovnih sredstava.

Na kraju godine izvršen je popis opreme po mjestima gdje se nalaze (kancelarije) samo naturalno, po količini, bez iskazivanja vrijednosti, zbog čega se nisu mogla identifikovati popisana sredstva sa sredstvima iskazanim u poslovnim knjigama. Iz istih razloga, nije bilo moguće usaglasiti stanje po popisu sa stanjem u poslovnim knjigama i utvrditi eventualne razlike u vidu manjka, viška ili rashoda.

Radio nije postupio u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem (Sll.list Crne Gore 34/ 09) po kome je obavezan da izvrši popis sredstava i stvarno stanje usaglasi sa stanjem u knjigama.

Takođe, u poslovnim knjigama ne postoji analitička evidencija sredstava, što znači da za svako pojedinačno sredstvo treba iskazati njegovu nabavnu i ispravku vrijednosti, na osnovu čega se obezbjeđuju podaci o starosti sredstva i potrebi njegove dalje amortizacije.

Obračun amortizacije se vrši kumulativno, primjenom stope na nabavnu vrijednost grupe sredstava, zbog čega je moguće da se u nabavnoj vrijednosti nalaze i sredstva koja su u cjelini amortizovana.

10. Potraživanja

	2014.	(u Eur) 2013.
Potraživanja od kupaca	504.872	468.227
Potraživanja od zaposlenih	1.903	1.183
	506.775	469.410

10.1

Potraživanja od kupaca

	2014.	2013.
Opština Berane	499.039	463.557
Elektroprivreda Berane	1.030	1.030
Izborna komisija Skupštine Crne Gore	660	660
KIPS, doo Podgorica	473	396
Novosti Press doo, Podgorica	1.000	1.000
Radio Crne Gore	800	800
Yu Promet doo, Berane	401	401
Franaca doo, Bijelo Polje	240	180
Hotel Kerber, Podgorica	180	180
Media Level, Podgorica	260	60
Ostali kupci	789	563
	504.872	468.227

Kao što je navedeno u Napomeni 4, potraživanja od Opštine su više godina unazad iskazivana za iznos obračunatih bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca, uz istovremeno iskazivanje prihoda.

Tako iskazivana potraživanja u ranijem periodu kao i potraživanja iz 2014. godine, čine ukupna potraživanja od Opštine na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 499.039 €.

Međutim, prema MRS 20 – Državna davanja, kao prihod se mogu iskazati samo izvršene uplate u tekućem obračunskom periodu, što znači da potraživanja od Opštine za buduća plaćanja nisu mogla biti iskazana kao prihod. Buduća plaćanja su prihod perioda u kome će biti izvršena.

Iz navedenog razloga, u poslovnim knjigama Radija, potraživanja od Opštine su više iskazana za cjelokupan iznos od 499.039 €.

U toku revizije, nezavisnom confirmacijom, Opština je potvrdila da nema neizmirenih obaveza prema Radiju.

U cilju usaglašavanja stanja sa Opštinom kao i u cilju realnog iskazivanja imovine, u poslovnim knjigama Radija, potraživanja od Opštine u iznosu od 499.039 € treba isknjižiti i za isti iznos uvećati gubitak.

Kao što se vidi iz tabele, potraživanja od ostalih kupaca su starija od godinu dana zbog čega bi trebalo izvršiti naplatu i izbeći njihovu eventualnu zastarelost.

Ukoliko naplata nije izvjesna treba izvršiti ispravku vrijednosti na teret troškova.

10.2 Potraživanja od zaposlenih

	2014.	(u Eur) 2013.
Aleksandra Vujović	250	150
Branka Božović	130	100
Dragan Pešović	140	140
Milan Ščekić	300	200
Mirka Dević Kovačević	300	200
Olja Đukić	90	90
Snežana Milić	200	200
Tatjana Jovančević	150	-
Željko Bojičić	143	103
Tufik Softić	150	-
Zoran Papović	50	-
	1.903	1.183

Potraživanja od zaposlenih se odnose na isplaćene akontacije.

11. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	2014.	(u Eur) 2013.
Glavna blagajna	29	764
Blagajna - šalter	2	269
Blagajna redakcija	-	-
Žiro račun – Atlasmont banka	100	1.300
Žiro račun – Hipotekarna banka	8	129
Ostali žiro računi	(17)	(17)
CKB banka ad, Podgorica	791	-
	913	2.445

Blagajničko poslovanje

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je radno mjesto - administrativni radnik koji je »ovlašten da vrši poslove uplate i isplate u preduzeću i o tome vodi urednu evidenciju«.

Uvidom u ugovor o radu sa zaposlenim za to radno mjesto nisu precizno definisani poslovi koje to lice obavlja, niti je zaposleni obavljao poslove blagajnika, koji pored uplata i isplata podrazumevaju i vođenje uredne i ažurne evidencije sastavljanjem blagajničkih dnevnika o svim prilikama, odlivima i stanju gotovine kao i evidenciju o blagajničkoj dokumentaciji na osnovu koje su vršene uplate i isplate. blagajne.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je gotovinu sa žiro računa podizao direktor Radija i da je isti trošenje pravdao računima koji uglavnom nijesu potpisani od strane ovlašćenog lica kako bi se moglo pratiti namjensko trošenje sredstava, naročito imajući u vidu ograničen obim sredstava kojima Radio raspolaže.

Blagajnička dokumentacija (priznanice o uplati, čekovi o isplatama i računi po kojima su vršene isplate) je hronološki nesređena.

U Poslovnim knjigama Radija odvojeno su evidentirane dvije blagajne: gotovina u blagajni podignuta sa žiro računa i blagajna preko kojih je vršena gotovinska naplata usluga (pazari).

19.1 Gotovina u blagajni se odnosi na gotovinu podignutu sa žiro računa i utrošenu za isplate po raznim osnovama. U toku godine, sa žiro računa je podignuta gotovina ukupno u iznosu od 3.303 €, utrošen je iznos od 3.274 € dok je kao stanje neutrošenih sredstava, u poslovnim knjigama prikazan iznos od 29 €.

Gotovina je utrošena za sledeće namjene:

- 127 € (hrana i piće);
- 168 € (gorivo);
- 40 € (Danilu Jankoviću – popravka opreme na Jejevici);
- 420 € (8. Mart 14 x30);
- 120 € (prekovremeni rad u Januarau i februaru);
- 67 € (diktafon);
- 18 € (dnevnic);
- 260 € (na ime telefona za direktora i urednika Radija);
- 280 € (održavanje higijene);
- 100 € (pomoć zaposlenom);
- 214 € (Alti doo, Berane);
- 26 € (razno);
- 324 € (Putni nalog);
- 442 € (dnevnice, prenočište i hrana);
- 210 € (nagrade zaposlenima);
- 210 € (Novogodišnji pokloni djeci zaposlenih);
- 248 €(putni nalog);

3.274 €

Pored gotovog novca koji je podizan sa žiro računa, Radio je raspolagao i gotovim novcem za naplaćene usluge u gotovom, po izdatim priznanicama.

Kontrolom priznanica koje su nam stavljene na uvid utvrdili smo da je u toku 2013. godine, naplaćeno 4.690 € pazara. Dio od 3.737 € je predat na žiro račun Radija, dok je dio od 953 € korišćen za razne nabavke.

Za ovaj dio poslovanja, takođe nije vođena uredna i ažurna blagajnička evidencija koja bi omogućila lako i nedvosmisleno utvrđivanje primljenog gotovog novca (pazara) kao i njegovo trošenje.

Na priznanicama o zaprimljenom novcu se ne nalazi naziv ustanove, serijski broj, niti je uvijek naveden broj priznanice. Na priznanicama na kojima su navedeni brojevi, isti ne prate hronološki red već su proizvoljno evidentirani tako da se isti broj pojavljuje više puta (kao i kod brojeva faktura), zbog čega se ne može sa sigurnošću tvrditi da li je u poslovnim knjigama stvarno prikazan sav naplaćeni novac. (Brojem. 1 su numerisane dvije priznanice, jedna od 25.04.2014. i jedna od 30.10.2014. godine).

Imajući u vidu da Radio posluje sa gotovim novcem, neophodno je da, u skladu sa postojećom sistematizacijom stvarno zaduži određeno lice za obavljanje blagajničkog poslovanja, po osnovnim načelima računovodstva: urednosti i ažurnosti, što podrazumijeva da blagajnička dokumentacija bude uredno, hronološki numerisana, sa oznakom društva kome pripada (Radio), da računi po kojima se vrši isplata budu potpisani od lica po čijem nalogu se vrši isplata sve u cilju realnog prikazivanja poslovnih promjena kao i kontrole tokova novca, odnosno:

“Za gotovinu i gotovinske ekvivalente se vodi posebna analitička evidencija-dnevnik blagajne.

U dnevnik blagajne se unose poslovne promjene koje nastaju po osnovu gotovine. Dnevnik blagajne se zaključuje na kraju svakog dana i dostavlja računovodstvu najkasnije narednog dana. U dnevniku blagajne evidencija primanja i izdavanja vodi se na osnovu isprava koje prate prijem novca u blagajni i isprava na osnovu kojih se vrši isplata iz blagajne”.

12. Obaveze iz poslovanja

	2014.	(u Eur) 2013.
Obaveze za neto zarade	66.651	75.615
Dobavljači u zemlji	14.747	15.544
Obaveze prema članovima Savjeta	4.463	4.841
	85.861	96.000

Obaveze za neto zarade na dan 31.12.2014. godine iskazane su u iznosu 66.651 € i odnose se na neisplaćene neto zarade za devet mjeseci 2014. godine.

12.1 Obaveze prema dobavljačima u zemlji

	2014.	(u Eur) 2013.
Elektroprivreda Berane	691	3.608
JP Komunalno Berane	4.836	4.103
PAM Podgorica	4.023	4.023
Vodovod i kanalizacija, Berane	3.205	2.912
Ostali dobavljači	1.992	898
	14.747	15.544

U poslovnim knjigama Radija obaveza prema JP Vodovod i kanalizacija iskazana je u iznosu od 3.205 €. Međutim, po ispostavljenim računima, obaveza prema JP Vodovod i kanalizacija iznosi 10.340 € odnosno više za 7.135 € od stanja po knjigama.

Iz navedenog razloga, manje su iskazani troškovi i obaveze za navedeni iznos.

Radio treba da izvrši usaglašavanje svojih obaveza sa JP Vodovod i kanalizacija.

Prema Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem Radio je dužan da najmanje jednom u toku godine izvrši usglašavanje potraživanja i obaveza.

13. Ostale obaveze i obaveze po osnovu preza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda

	2014.	(u Eur) 2013.
Obaveze za porez na zarade	64.450	64.450
Obaveze za doprinose PIO	121.925	123.742
Obaveze za doprinose za zdravstvo	72.793	72.793
Jedinstveni račun LD	177.693	118.323
Doprinos za nezaposlene	9.454	9.454
Prerez na porez	11.194	11.212
Obavaze za PDV	1.357	1.748
Ostalo	941	941
	459.807	402.663

Obaveze Radija za neplaćene poreze i doprinose po osnovu zarada prikazane u tabeli odnose se na neplaćene obaveze za period od 7 godina.

Ove obaveze su predmet reprograma duga između Opštine, kao osnivača i Ministarstva finansija i biće predmet revizije u izvještaju za 2015. godinu.